

Stockholm 2016-06-21

Utrikesdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar – Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet

Dnr: UD2016/09273/IU

Operation 1325 är en ideell paraplyorganisation med fem medlemsorganisationer; Kvinnor för fred, UN Women, Sveriges ekumeniska kvinnoråd, Riksorganisationen för invandrarkvinnor i Sverige och Svenska kvinnors vänsterförbund förutom permanent partnerskap med Sveriges Kvinnolobby. Tillsammans har dessa organisationer 8635 medlemmar och verksamhet i hela landet. Operation 1325 samlar, utvecklar och sprider kunskap om kvinnor, fred och säkerhet i Sverige och internationellt. Operation 1325 arbetar för att öka kvinnors representation och deltagande.

Vi tycker att ramverket utifrån vårt perspektiv är sakligt bra. Sverige ligger väl framme i att lyfta fram betydelsen av att både skydda kvinnor i väpnade konflikter. Det saknas dock hänvisning till mänskliga rättigheter. Det står i inledningen att MR ska främjas men en mycket starkare koppling borde synas. MR nämns ej i de 17 hållbarhetsmålen och det är värre eftersom de ligger till grund för skrivelsen. Detta bör påpekas. Det skrivs att inledningen ska innehålla referenser till MR men skrivelsen bör starkare hänvisa till den i samband med målen.

En referens bör göras till Säkerhetsrådets resolution, Presidential Statement on Women, Peace and Security, som antogs den 15 juni. Referat har återgett svårigheterna att få fram konkreta ställningstaganden om konflikt förebyggande insatser. T.ex var Kina o Ryssland ovilliga till att referera till resolution 2171. Det gällde både konfliktförebyggande liksom att erkänna att sexuellt och genderbaserat våld kan vara en tidig indikation på konflikt. Inte heller det faktum att Afrikanska Unionen tagit initiativ till ett register med kvinnliga medlare ledde till en uppmaning till FN att göra det samma. Ja, det finns fler exempel på att resolutionen inte blev så tydlig och konkret som förslagsställarna Angola och UK ville. Det är ett tydligt exempel på en fråga där Sverige - om vi lyckas med kandidaturen till SR - måste agera kraftfullt. Och förhoppningsvis kunna komma med konkreta resultat från FBAs arbete med register över tänkbara kvinnliga medlare.

Stark folklig förankring är en bra skrivelse på första sidan. Det kan stärkas genom att lägga till att det sker genom konsultationer, långsiktiga relationer och partnerskap inkluderande nya svenskar, finansiellt stöd till CSO genom MUCF etc. Kunskapsbaserat och starkt civilsamhälle är fint. Vad som saknas i ramverket är begreppet innovationssamarbete. Utvecklingssamarbete är en klart förbättrad formulering i jämförelse med bistånd men innovation täcker mer ambitionen att skapa en hållbar, säker och fredlig värld som Agenda 2030 eftersträvar.

Det är bra att eftersträva synergieffekter i det integrerade ramverket, AAAA, Agenda 2030, PGU, Klimatavtalet, Sendai.(sid 2) Vilka är synergieffekterna att eftersträva? De måste skrivas ut tydligt för att kunna uppnås och mätas.

Att Sverige särskilt driver insatser i sköra konfliktstater reflekteras av 1325 handlingsplanen. Den bör dock vara mer holistisk. Eftersom den är antagen som en handlingsplan utan egentliga handlingar men mer som riktningssangivelse och strategisk plan finns i detta ramverk en möjlighet att konkretisera och eventuellt villkora utvecklingssamarbetet för att resolution 1325 ska genomföras i konkret handling.

Sveriges roll att göra mer för demokrati och MR kan tydliggöras i ljuset av globala överenskommelser. (sid 3) Det faktum att det är nödvändigt att kvinnor måste finnas med som aktörer och beslutsfattare för att utveckling ska möjlig. Att det femte utvecklingsmålet i Addis Abeba Action Agenda (sid 2) explicit tar upp jämställdhet som mål nummer fem är ett stort steg framåt, likaså att man pekar på att den ojämlika fördelningen av resurser (sid 4) särskilt drabbar kvinnor, barn och utsatta grupper. Demokrati och respekt för MR har försvårats pga. bland annat "övergrepp mot kvinnor och flickor, brist på reformer för ökad jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter (sid 5). Tredje stycket (sid 5) behöver formuleras så att kvinnors lidande under konflikter och extrem fattigdom nämns och att förutsättningen för stabil fred är jämställdhet. Fjärde stycket (sid5) är bra. Sista stycket om miljö och klimat behöver också erkänna att de flesta offren för konsekvenserna är kvinnor i fattiga länder. Se sid 16 som bekräftar att samtliga mål i Agenda 2030 har jämställdhetsperspektiv.

Andra stycken (sid 6) kan också nämna ojämlikheten mellan könen i tillgång till rent vatten och sanitet. Tredje stycket om svaga institutioner kan också nämna institutioner utan kvinnors jämlika representation och deltagande.

"Viktiga globala framsteg har gjorts för jämställdhet de senaste 15-20 åren". Men skrivelsen pekar också på den ojämna maktfördelningen och betydelsen av kvinnors egenmakt vad gäller ex preventivmedel. (sid 7) Tredje stycket (sid 7) bör nämna ojämlik representation, bristen på kvinnors politiska makt och makt över fred och säkerhetsfrågor, kvinnors brist på information och media utrymme särskilt i krig, kris och konflikt. Fjärde styckets näst sista mening bör kompletteras med att flickors skolgång och utbildning underlättar för egenmakt inom SRHR och minskad fattigdom.

Tredje stycket (sid 8) om nationell forskningskompetens bör utökas. Inkludera även innovation och optimering av kapacitet och kompetens. Kvinnors nuvarande begränsade roll i innovation och forskning bör ingå i omvärldsanalysen. Ordet nationell kan kompletteras med kontextuell för att visa bristen på jämlik fördelning av kunskap och lösningsinitiativ. Se s 11.

Sidorna 8-10, Perspektiven, är mycket bra skrivet. Vi saknar en möjlig hantering av målkonflikter som kan uppstå, t.ex. rättighetsperspektivet och det konfliktförebyggande perspektivet. Vi saknar också ett konkretare mål om synergier som kommer att skapas.

Sidorna 11-12, Principerna, bör ha ett tillägg under Punkt 5: kvinnorrättsförsvarare bör tilläggas, som nämns på s 17. Punkt 6 om yttrandefrihet för kvinnor och kvinnors tillgång till information behöver stärkas. Punkt 9 om barn på flykt ska kompletteras av kvinnor på flykt och deras utsatthet.

Första stycket (sid 13) nämner straffrihet vid könsbaserat våld och det är viktigt. Följande avsnitt är alla välformulerade men utelämnar kvinnors extra utsatthet.

Fjärde punkten (sid 15) under Centrala utgångspunkter bör nämna kvinnors inflytande som måste ökas både genom media, tillgång till information och genom forskning och kunskapsförvaltning.

Andra punkten (sid 16) bör inkludera konfliktanalys för att kunna bedöma maktförhållanden.

Mer konkreta medel och mål för Sveriges ramverk kunde läggas till (sid 17). Medel som kvotering kan nämnas, eller att villkora dialog och samverkan för politiskt och ekonomiskt beslutsfattande och ökad makt för kvinnor och diskriminerade grupper. Detta kunde vara ett konkret och direkt medel, och inte bara ett långsiktigt mål, för att stärka kvinnors ställning och inflytande.

Bra att man (på sid 21 – 23) trycker på inkluderande samhällen och dialog. Detta ska förhoppningsvis även tillämpas i Sverige. " Fyra av 10 postkonfliktländer återfaller inom tio år. (sid 22).

Forskningsresultat publicerat 2015 av UN Women, understöder just argumentet att där kvinnor deltar i medlingsarbete blir freden mer hållbar. Bra att man på samma sida nämner betydelsen av att inkludera civilsamhället och diasporan. Vidare betydelsen av kvinnors deltagande i fredsprocesser (sid 23).

"Stöd till och genom det civila samhället är en viktig del av det svenska utvecklingssamarbetet" lyfts fram som en självklar del men här vill vi understryka att det också gäller för berörda myndigheter att samarbeta, inte bara ge stöd.(sid 45). Som en självklar del pekas det på slutet att "data och statistik ska, där möjligt, vara köns- och åldersuppdelad".(sid 48) Det är numera självklart för Sverige men är det inte för alla samarbetspartners och måste därför framhållas att det ska vara normen i avtal.

Vi vill lyfta fram vikten av att män deltar för att stärka kvinnors rättigheter och att pojkar, män och pappor tar i anspråk sina rättigheter att dela ansvar, omvårdnad och kärlek.

Vänligen,

Eva Zetterberg, Anita Klum, Sylvia Rönn och Annika Schabbauer för Operation 1325

Operation 1325
Hammarby Allé 93
120 63 Stockholm

www.operation1325.se
info@operation1325.se
+46 (0) 8 676 05 09

Facebook/Twitter:
Operation1325